

БҮРЯД УНЭН

1994

АПРЕЛЬ

20

Хабары хүлээн
луу харын 9
СРЕДА
Гарагай 4
№ 75 (18917)
Хэлсээтэй есн
захинал 10 тух.
Газетын есн

Бүгдэд аарадай газетэ

Малай үбэлжэлгэ — шанга шалгалта

«ХҮЛЭЭЭН ХАБАРНАЙ ОДООЛ ЕРЭЭ ДАА»

Хээрэ гэжэмнэй: «Улаан Аха» колхозой зуулаан Нортан (адуун) Обого, Хурьелогий үбэр ууланууд (барлагууд) болоно.

Убһа хуһнаар дуталдаа

Убһэн хурөө. Холмог тэжээл абанан байнади. Мүнөө айл бүхэн газраага үбһэтэй, холмог тэжээлтэй байха даа. Үбэлжэлгын үеде уһан сар үргэлжэ эсөөлжэ байгаа. Уһа зөөдөг жолооншон Ким Замбалов яһала оролдожо хүдэлжэ, хүдэлжэе, мүн малай эмшэн Николай Самблов байаг харуулсаа эхэтэй мэргэжлэтэн мүн.

Сохын хэдбэл, бултанай оролдогтоор үбэлжэлгын үгнэршэбэл даа. Үбэлэй үедэ нэгэдэлэмнай хүтэлжэе.

Хээрэ гэжэмнэй: «Улаан Аха» колхозой зуулаан Нортан (адуун) Обого, Хурьелогий үбэр ууланууд (барлагууд) болоно.

Убһа хуһнаар дуталдаа

Убһэн хурөө. Холмог тэжээл абанан байнади. Мүнөө айл бүхэн газраага үбһэтэй, холмог тэжээлтэй байха даа. Үбэлжэлгын үеде уһан сар үргэлжэ эсөөлжэ байгаа. Уһа зөөдөг жолооншон Ким Замбалов яһала оролдожо хүдэлжэ, хүдэлжэе, мүн малай эмшэн Николай Самблов байаг харуулсаа эхэтэй мэргэжлэтэн мүн.

Сохын хэдбэл, бултанай оролдогтоор үбэлжэлгын үгнэршэбэл даа. Үбэлэй үедэ нэгэдэлэмнай хүтэлжэе.

Энэ үбэлдөө «Алаг-Шулуун» нэгдэлэй газар дайда эхэ саһанда хуһнадаа, адуу малай өдөлсө үгнэ болоно байгаа. Үбэрүүд шад гэмэ хүйтэн, богонхойһе наа, үбэлэй шортан үтэ гэһнэ ааб даа. Үбэлэй хугасаа соо һанаа үбөөн байдаг зон гэхэдэ, малшад лэ ха юм даа. Энэ нэгдэлэй малшадтай үбэлэй байра байдаг тухай бидэ «Аха» һонилдо бага-сага хэлбэ һэмди.

Хэдэн хонгойр саада тээ энэ ажахын хүтэлбэрлэлшэ Ж. Д. Самбловтой зорюута уулажа, үбэлжэлгын ямар-ямар ажаа байһан тухай һонирхоһонди. Тэрэ богонхойн хөөрөө дуралданади.

— Намбал Дамбаевич, үбэлэй үе саг ямар байгаад, аһала мэдэжэ болонхой ааб даа. Байгаһын жама ёһоор, саг жэлийн нэсэ дороо байһаг үбэлжэ, хуһнадаг байһаг байһаг эрхэ ха юм. Тингээрэ байһаг байһаг эрхэ ха юм. Энэ тала дайһытай хуһна-һал саһан дутһан хайлаһоо.

— Үбэл мэдэжэ ааб даа. Одоол хүлээн хабарнай эрэл даа. Энэ эрхэ үе са-

Редакторай булан

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

БҮГДЭД АРАДАЙ ГАЗЕТЭ

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТАНУУД, БЭЛЭГҮҮД..

Советскэ Союзай Геройн хүндэт нэрэ зэргын бин болгодоһор 60 хэдэй ой эдэ үдэрүүдтэй гүйсөөд, Эрэл, эрх зориг, оёсо баатаршалта гэрлэһэн хүнүүдтэй нима үндэр нэрэ зэргэ олгогдоһор. Манай республикатада дайнд халбаадгай дунда нима үдэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн хүнүүд олон ааб даа. Тэдэй нэгэн — Россия Федерациян габылата уран зураач, Советскэ Союзай Герой Георгий Николаевич Москалев болоно.

Георгий Николаевич Москалев дайны гал дүлэн оролгоор ажаа, дайсагт эрхээр зоригтойгоор тэмсэһэн байгаа. Эрхэл зориг, эхэ баатаршалта гэрлэһэн дайнда хүлөө Г. Н. Москалев 1943 ондо Советскэ Союзай Геройн хүндэт нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм.

Тэрэ дайсана даража, даагаа һүүдэдэ ерһэнэй удаа дайны тэмдэ зорюулагдан олон зурагууды зуража, арад бондоо улам мэдэжэ болонхон намтартай. Тэрэй «Сүмэ сохилго», «Хур хирсан», «Урда ур даһа» гэһэн үлхөө гурбан зурагһын олон выставкэдэ табидажа, һайнаһа магтаалдэ хүртэһэн юм. Гадна тэрэ нилэн олон портрет зуража, балин шалабарна элн-үрһэн байһа. «Ангуһан Ерһиннаг портрет», «Уран зураача А. Окладисов олон портрет» болон бусад олон портретүүд тэрэ тоодо ороһоно.

«Бурад Республикын Министруудай Советэй Түрүүлгын орглгош Г. Н. Манжуевай хүтэлбэри доро Советскэ Союзай Герой Г. Н. Москалевтэй байһаг олоһон байһада грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд баруулагдаба. Бурад Республикын Верховно Советэй Түрүүлгын орглгош Р. В. Гармаев олон бусад амаршалтын үгэ хэлэһэн, үнэтэ бэлэгүүдэ баруулан байна.

Харуугай үгэ хэлэһэн Советскэ Союзай Герой Г. Н. Москалев республикын Верховно Советэ, иррагчествалда, уулзалтада хабаадаһан бүхэ хүнүүдтэй байр байса халан хүрээд.

Манай корр.

«ХАМГААЛГЫН ҮДЭР»

Экологическа аюуһаа хамгаалгын үдэр үгнэргэхэ гэһэн социаль-экономическа туһалажа үзүүдэг улас хоорондын жэсын үсхэлжэ Россия Федерациян правительствэ дэмжэе. «Хамгаалгын үдэр» гэһэн уриа дөрө эгэ хэмжэ үзүүлдэ байһа оной апрелин 15-һаа нийн 5 болотор үгнэргэхэ хэмжэ.

Манай республикын байгали хамгаалжа бүтэжэ аймагуудай олон предприним, эмхи зурган, колхоз, совхоз, таряашадай ажахинуудай советүүд, эмхи эминүүд үнэ үсхэлжэ дэмжэе байһанаа мэдүүдэ. Эдэһэрхэ гадна «Хамгаалгын үдэр» хэмжэе абуула харалжа хэргэтэ Ойн ажахын министрствын, Байкарадай, элүүд хамгаалгын эмхи зурганууд, профсоюзүүдэй комитетүүд, Байгали жэсыл болон бусад олон тоото предприним, эмхиүүд эдэһитэйгээр хабаадалсахан.

«Хамгаалгын үдэр» дүн иһэн һарын түрүүлгын халхата сосологдохо. Удаань аймаг советүүд хэдэһэн хэмжэе абуулануудайгаа түлөө байгали хамгаалжа республикын бүтэжэ советтэ тосохо болоно.

Н. КАРВАИНОВ.

ЗАЛУУШУУЛДА АМЖАЛТА ХҮСЭ

Дорж Банзаровай нэрэгжэ багшанарай институтай буряад хэтэ, бэлгэтэй факультетэ һурадаг 15 оюутайһа бүрһэлһэн бүлэг манай редакцията үбэлдбэрһин практикка гэрлэн эхилэ.

Мүнөө зонон редакцин таһагуудар хубарилгадэ, журналистуудай хүтэлбэри доро хүдэлжэ болоно. Эдэһэр арбад хонгойр туршада манайда хүдэлжэдо, өбсөө оёоһондоо байһан стипенди, корреспондентууды асариа, газетэдэ толилуула болоно.

Б. ЦЫРЭМШИЛОВ.

ИТАР-ТАСС ПҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

РЕГИОНАЛЬНА ПОЛИТИКЕС ГҮРЭНЭЙ ЗҮГҮӨ ГҮРМИШУУЛХА НОВОСИБИРСК. Региональна политическа гүрэнэй зүгүөө гүрмишуулаха, дэмжэе абадалыг шангалдаха хэрэгтэй. Эндэ болон эрдэмтэй-практикка конференци дээрэ үгэ хэлэхэдэ, вице-премьер Сергей Шахрайн нэгжэ мэдүүлэе һэн. Регионий экономическа тогтоожуулаха хараа шунтам харалһын тулада тэрэ зарлада юм.

«Регионуудай элдэб ондоо байдалтай, Россия гүрэнд олон үндэй яһанай ажа-һуудад байһанын Россия бул талыг баша харин тэрэй эхэ арга боложо болон — гэжэ Сергей Шахрайн хэлэе һэн. — Гэхэтэй хамта регионуудай хооронхой тэнгэсүүри адалдаһа, зарим районда эконоомическа хубилтанууд бөөдүүлгэдэ, заримандань экономическа ху-

шанай онот аргачууды хэрэглэе. Гэһэһе мүнөө үедэ Россияда тогтууртай һайн байдалтай нэгжэе регион байһаг.

Россия 25 регионий түлөөлгэд конференцидэ бабада. Федерациян Советэй, Гүрэнэй Дүүмын, олон министрствүүд болон албан зургаануудай түлөөлгэдэ, эрдэмтэд тэрэй үгэ дэлмэрдэ хабаадаһа.

ИСЯР АРАФАТ МОСКВАДА. МОСКВА. Палестинэ сүлөөлжэ эмхин түрүүлгэдэ, Палестиний гүрэнэй Президент Ясир Арафат албайн хэрэгээр Москвада эрхэнэй.

Россия Федерациян Президент Борис Ельцинтэй, Федерациян Султанай Гүрэнэй Дүүмын Түрүүлгэһэн Иван Рыбкинтэй Түрүүлгэһэн Иван Рыбкинтэй уулажа галардын хэрэгүүдэй министр Андрей Козыревтэй, дотоо хэрэгүүдэй министр Винд Еринтэй уулажа хөө-

ХООРОНДОО ХАРИЛСАН ХҮДЭЛХЭ

Яруунын аймагай фермерүүдэй конференци Гондо һууринда боложо үгнэргэ. Угнэргын жэлей хүдэлмэрин дундэ ташаа эхэ хөөрлөөһөн боло. Бурад Республикын таряашадай (Фермерскэ) ажахинуудай нэгдэлэй правленин түрүүлгэһэн В. А. Мингасов Москва хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.

«Ярууны» нэгдэлэй түрүүлгэһэн Ж. П. Цыренов эхилэхэ хөбө. Мунөө үелэ аймаг дотор фермерскэ 151 ажахы тоологдодо юм.

Түрүүлгын жэлуундэ фермер болонхон сондо гүрэнбэ мунгэн яһала урһалгалалар һон бөөз. Харин мүнөө фермер болохо хүсэһон сондо гүрэн тимэ бөлөөр, гансада мунгэ гаргаад үгэхэе болонхой. Энэһэн ушар шалгалтай олон ааб даа. Зарим зон урһаламжа абаад, худалдаа найма эхилжэ эхилдэг гэһэн.

Тимһоһе энэ талаар Агропромбанк шалгалта, хяналтала шангалдаха баатай болонхой.

Удаань олон фермерүүд һанамжануудараа хуоаалда.

Бултанай мэдүүлгэе, фермерүүдэй хоорондо харилсаа холбоһон һайса тогтодоггүй. Мүн фермерүүдэй совет болон шалгалтын комисси 2 жэл соо ажал, худалмэриг муугаар абуула гад гэжэ тэмдэглэһон байһа.

Фермер бүхэн үйлдэбэрһин продукция, малайнаа тоо толгойгоо зүб сэхээр дуудууһагүйд гэдэ тон зүб хотодо болон Россия фермерүүдэй 5-дахы съездын хүдэлмэри тухай хөөржэ үгэе. Эмэл съездэд хабаадаһан «Улхасаа» эблэлэй түрүүлгэһэн Ц. Д. Ч. Зундэв мүн лэ үгэ хэлэе.</

ЭМХИДХЭЛГҮЙГӨӨР «НАРАМНАЙ ЭРЬХЭГҮЙ»

Мүнөө үедэ Буряд орондоо залуучууд бусад хилээр нутагуудад залуу эрчүү оролдоо гүрэн гүрэн зүгээр хайра дүнгэлтэй Хүр-төөгүй, юрлоо, «хойто эхэ-тэй» мэтээр бие мэдлэе гэхэд, залуу эхэжүүб. ЮуБ гэхэд, Россин Федерациин олоон област, хизаарнууда-а — Эрхүүдэ, Лайаовскта, Приморью болон бусда-а — залуушууд байлаа янала буряадна байна юм. Эндэ Россин Федерациин, мун нотагайны захиргаа-нй шугамаар залуушууд да гэжэ тусхайгаар мүн-гэн шүлүүдэгдэе, боджодэй тусхай стаяа харагдаа-хай. Харин Буряд Респуб-ликада залуушуудай про-грамма бүтээгдэе ямаршэ мүнэнг Үгэхэгүй юм. Гай-халтай. Тимэһээл «Залуу-шуд тухай» Хуули хүснэ-до ороногүй бшуу. Мүн-гэнгүйр юу хэбэши. Залуу эрчүүнэ түрэн сатта хэрэг-тэй мэрэгжэлдэ хураха тү-бэе байгуулаха, залуушу-удай ажаллагад илэригдэ-нүүдэ нэлдэй талар хүн-гээлэе олгуулаха, залуу бу-хүүдэе урьналамжа үгэхэ, социальна албанин үгэхэ, гуулаха гэхээ байгайга нэ-гэ үдэшин хэмжээ ябуулга үнэргэлдэе мүнэнгэй үгэхэе бэрхэтэй болоо. Юундэ? Юундэ гэхэдэ, рес-публиканы Вержхово Совет-тэ залуу эрчүү ороо шухала асуудалнуудыг, байдалы ойлгохо дуугат эхэ олдох-гүй х. Тимэһээл залуу-шууд тухай хуулиа актиуд ба-галалдангүй, эсэстэнэ — залуушуудай политика ажа-байдалда нэбэрүүлэгдэнэ-гүй.

Улаан-Удэн Хуралда шэнэ депутатудай, республикын Президентин тухаалда кан-дидатуудыг дэбжүүлэгдэ-дэгтэ Буряд ороной залуу-шууд гараа хабаралд минн хуула ёногүй. Эмнэр рес-публиканы парламентад өс-хэндэ хүндэ байдалы сун-долохо, туһа хүргэхэ шү-дэглэй зонни дэбжүүлжэ, бүхэй хүсээ элсүүлэн хүдэл-гэ зэргэтэй. Республикын Ардадэй Хуралда залуушуу-лай талыг баримталха оло-хон делугатай хунгаалда гэжэ наань, залуушуудай политика бөлүүлэгдэ гэжэ мүнэнг зөөришэ номолог-дог болохо, гүрэн түрэн-гээ «ургажа ябаа улаан бургааһаанда» ёногээр ан-харха аалам?

Уншэн үхидүүдэй гэрнүү-дэ, үхидүүдэй ба эдирхүү-дэй урдалгын байшангуу-дэ, хуруулин мастер-скойнуудыг мүнэнг зөөрөөр хангаха, байдалынь хайжа-руулаха хэрэгтэй. Залуушу-удай гэр байрны комплекс (МЖК) тухаа Россин Феде-рациин правительствын тог-тоол гаранга, барилгы хо-ёр-гүрэнэй хуулиа хуусаа соо түгэхэхэ, энэндэ бүхэй та-лаана тухайлаа гэнэ шид-жээрин байгаашэ наань, байдал ургааша яонагүй. Улаан-Удэн залуушуудай гэр байрны комплексн ба-рилгыг түгэхэхын тула эхэ-шэ мүнэнг хэрэгтэй бшэ — ороймоод арбаад миллион түхэрэнг.

Россин Федерациин залуу-шуудай хэрэгүүдэй талар дээдэ эмхидэ абаад хараха-да, тэрэ залуушуудай хэрэг-үүдэ гадна спортын, али-шальгын асуудалнууды да-жаа абанхай юм. Буряд

В. Иванов, Швалгын районий спортокомитетэй түрүүлэг-чэ Д. Кокорин, залуушуу-дэй холбооний рескомой нэ-гэлэн секретарь В. Цыды-лов, республикын залуушуу-дэй хэрэгүүдэй талар гүр-нэн комитетэй түрүүлэгч В. Жигитчиринов, энэл комитетэй хүдэлмэрилэгч В. Салданов, Хагтын райо-ной залуушуудай хэрэгүү-дэй талар таһанга даанга В. Тугулууров ба би гүй-сэдэхэй комитетэе бүри-дүүлэбди.

Политическа талар эм-хиджэлдэ, нэгдэггүй, со-циальна таланаа хамгаала-гүй, экономическа ба юри-дичесэ талараа эрдэм мэд-дэсгүй — юрлодо, залуушу-удайн дутау дунданууды тоолоо хаа, барашагүй юм ааб даа. Эдэ ба бусад орбо хүдэлхэн асуудалнууды шиджэхын тула, мун тус-статьягай эхидэ хэлэгдэнэ — республикын парламен-та орсон түлөөлэгчидэ дэбжүүлжэ, залуушууд тухаа хуулиа актиудыг ху-сандын хүргэхэ зорилогтой-гоор «Залуу Буряд орон» гэнэ хүдэлхэн мундэл-хэн. Тус хүдэлхэн халаа бу-луушуудай наань дурадай политичесэ нэгдэл болоо.

Манай нэгдэлэй халбарн, нууд республикын арбаад айгуулдага — Хэжэнгэдэ, Мухар-Шабэртэ, Захамин-дэ, Баргананда, Башууртэ, Зэвдэ, Улаан-Удэн гүрэн райондо ба бшэ тэ мун-дэл, мундэлнэшэ, ойгуу-ламжын худалмэри эрхилжэ эхилжэ.

Буряд Республикын Пре-зидентин тухаалда канди-далууды дэбжүүлжэ кампанн-да «Залуу Буряд орон» хам оролсожо, «Нэгдэл ба

Ямаршэ наа, юрөдөөл юридическэ түгэс хуруули-тай, экономикын тэнсүүрине алдахуулахгүй эрдэмтэй, мун хуулоо ажахынай ойлгодог хүн лэ президент болохо нэн гэжэ зарим хүнүүд бодо-мжодог. Энэ зүб, Буруу гэ-

хандата, барюубшатай зан-тай, түб түбшин байха, импатал үнэн зүб шиджэ-нэри аргаха бозэ гээд найда-набди.

Ус сагайнаа, олон яһа-най үмэнэ үнэн сэхээр алба хэхэ, бодото байдалы гүн-

Захаминий аймагай Бүр-гэ хууриинэ шэнэ сагай ху-биллалтанууд алад гараагүй: урдалдаа Хаминин совхозой нэгэ отделеин байнаана та-ришанай 9 ажахы болжого тараанга байна. 1993 оной ЮуБ багаар нотагай захир-гаан энэ байгуулагдаа.

Тарянаан ажахынууд олон хүнүүдтэй бшэ. Иэ-шэнэ, В. С. Тогмитовай ударидаа тарянаан ажа-хы 15 хүннөө бүрдэнэ. Иа-линэ үхэрүүдэ харуула-даг, барилга хэдэ ажахы-нууд 10—15 хүнтэй юм.

Энэ нотагай тарянаан ажахынуудта ондоо ондоо хөрөд, түхэлэй тракторнууд бшэ. Үнэгрэнэй энэдэ аша-наан 3 машина, 4 трактор худалдажа абаа. Энэл техни-кээр 115 гектар сабшалан, 1020 гектар хахалхан газар дээрэ ажаллаа эрхилжэ.

Механик комбинатад ша-далаар бирагай байхан ушар-наа худөөгөө ажаллаа са-лин абангай. 20—30 мян. ган эбдэрэн ушарна Улаан-Удэ ажаа болоно. Мүнөө хабарай

Н. БУДАЕВ.

ЯМАР ЯНАНАЙ ХҮН ПРЕЗИДЕНТ БАЙХАБ?..

Хын оногүй. Гэбэшэ, энэ мэдүүлгэ мүнөө сагай бодо-то эрилтэлээ холо таһарна.

Усөөн тоото уул арадай нэрээр нэрлэгдэе байган Бурядад үндэсн гүрэнэй толойдой энэл арадай тү-бөөлшэн хуураа эхэхэ ёно-той гэжэ хүдлэн ёноор эр-хэжүүлэгдэе, алишэ яһа-най хүндэ хүндэтгөөр мэдэрлэхэ, ямаршэ бу-руушаалда, шүмжээлдэ орохогүй асуудал бшуу.

Хэрбээ энэ мэдүүлгэе отголон буруушаана, олонхи тоотой оролдуу сооноо пре-зидентин хунгаалда ёһотой нэн, гэжэ сохилто хэжэ гү, али гар үргэлэн болоходо, олонхиин дугаар «тодорб» гэжэ засаг түрбэ булимтарха нөдлээ үүсэхгэдэ болоо хаа, энэмнай ород арадай шов-нин «добротого» гэжэ сэхэл ийлгодохо зүйл мүн! Энэ хэр-эгтэ оролдуу ухаатайгаар

зэгүүрөө ойлгодог. үргэн мэдэсэтэй хүн саанаа, тэр-рэн дээрэ түрэлхин ухаат-тай, кадэраа асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулдаг, ургажа абанга оюутан соо-лоо онсо, хурса хубуудыг улам саашан хураха хэр-гэе хэлбэршиггүйр хүтэл-лэхэ, педагогийн талаар бөлнэтэй хүн президентин шовээдэ хунгаалдаха зэргэтэй.

Бог үбөн мэтэ хүлэй үзүүрээр оройсолдог, хол үгөөр хөмөрлө үүсэхэ ху-дугатай, холы бодолдогүй, ха-ра тортогхоноор сэдхэхээ бүүррэн хүнүүд лэ зүб юу-мэнэй үүсэхгэхэдэ атанха-наа алдадаг...

Тэсэбаритай байжа, тог-нуулы бодолоороо энэ шу-хала асуудалы урғаншан хурагсажа, эрэдүүнөөг эхэ-вини «добротого» гэжэ сэхэл ийлгодохо зүйл мүн! Энэ хэр-эгтэ оролдуу ухаатайгаар

Дансаран Доржотубай.

МЭРГЭЖЛТҮН ЗҮБШЭЛ

Хурьһэнөө, үгтэгжүүлгын зүйлүүдээс ургамал ногоон амидарал шэмэ шүүнэ татан абадаг гэжэ. Үгтэгжүүл-гын зүйлүүд Буряд орон до ямаршэ сагта багаа асаргаддаг байгаа. Тейдшэ олон ажахынууд нимэ хэрэг-тэй кумэ мүнөө динлэжэ аба-ха мүнэггүй дээрнээ аяла-дана.

Манай энди хазарай хурь-һэнэй эхонхи талмай калы, фосфор гэхэ мэтээр баян гэнэ мэдэжэ. Илангаа агад дутагдадаг гэжэ. Хөёр-гүр-бан жэлэй туршада органи-ческэ үгтэгжүүлгын оруул-даагүй хурьһэнээ азот тон бага байдаг.

Агрономин тусхай зааба-ринуудай ёһоор, гектар га-зарта 20-30 килограмм азот оруулдагха ёһотой. Ургамал-лай үндэһон тушаа азот оруулдаха тааруу. Экээр аад, хайша хэрэг тарахын орондо нимэ гурим сахибал, илангаа ашатаг юм. Тинхэ зуураа газарай хурьһэн хэр зээгэ шинг нойгтоог гэжэ заагагүй хаража үзэхэ хэ-рэгтэй. Шинг нойгтоо дута-маг, хуурай наань, үгтэгжүүл-гэ оруулһанай үлүү.

Бурядад эрдэмэй эмхи зургаануудай суршалтанууд юу харуулааб гэбал, наар боллогдон

ҮТЭГЖҮҮЛГЭ ЯАЖА ХЭРЭГЛЭХЭБ?

хурьһэнэй илангаа үржэлт-тэй үчэстөгүдэ фосфорно үгтэгжүүлгэ оруулдаг, ур-са илангаа дээрнээд мүн лэ 1 гектар газарта 0,5 цент-нер суперфосфат оруулдаха ашатай.

Нотагай газарай хурьһэн-дэ фосфорой элбэгшэ наань, импатал азоттой холсолдо-хоодо, ашаг үрөн, илангаа энэл байдаг. Азотой хурьһэн-дэ бшэ байхада, ургасада фос-форой нүүлөн дээрнээд юм. Энэ ушарта орооно таряан, хуртаабаха түргэн эдөөшэдэ, томолдуу түргэн бүсэдэ. Малай тэжээлэй культура-нуудта органическэ бодос — саахар, белок гэхэ мэтэ түр-гэн бүрилдэдэг.

Нотагай эрхэ байдалда агрогетическэ тааруу зүб-шэл, заабари сахна наа, шинг нойгтоо таараха соогоо хан-гадангай байгаа наань, үгтэг-жүүлгэнээ эгээл эхэ ашаг үрө абадаг. Харин үгтэг-жүүлгын зүйлүүдэй дутамаг наань, наар боллогдон но-линуудта, уналагдадаг уча-стогудта хэрэглэхэ болоно. Уналагдаха үдөө ургамал газарай хурьһэнөө азот, фосфор гэшмэ бөөдэ түргэ-нөөр дтан абадаг юм. Хуу-рай хурьһэнэ гү, али бол-лоо сөбөрлөгдөггүй газарта

АЮУЛГҮЙ АТОМНА РЕАКТОР

Россин атомна энергетикэ удангүй атомна электро-станцинуудта хэрэглэгдэхэ аюулгүй реактортай болохоно х. Россин эрдэмтэд тэрэни дурдаха. «Шнэ реактор холном гэжэ нэртэй, юуБ гэхэдэ тэрэной бүрилдэлд ядрна ба термоядерн системүүд нэгдэхгэдэ ахалхай. Нобелин шагтай лауреат Николай Васов хэлэнэ. Сагай эрдэмтэр аялалда нимэ холном реактор хэрэглэхэ баа-тай болообди. Мүнөө бүү эбсэг хураангай ба ядрна энергетическэ программын талаар шанжээлэгүүдэй үсөөрнэй ашаар Россинда уран болон плутоин эхээр сугларалда байна. Шнэ реакторта тэрэни амилгатай-гаар хэрэглэхэ болоно.

Шнэ реактор соо лээр мун хэрэглэгдэхэ байна. Ни-мэ реактор яһала ашаг үрэтэй байха гэжэ шанжээлэгүү-дэй дунгүүд харуула.

ЭРДЭМЭЙ ҮОНИНУУД

ЭЛГЭ ЭМШЭЛХЭ АРГА Нобосибригын медицин. скэ институтудай хирургин кафедрэе даагаа, акцио-нернэ «Сибангнокор» бүлгэ-нэй президент, профессор Георгий Мыш эльгэ эмшэл-хэ шнэ ара дурдаха.

Операци гэнэ нэртэй энэ аргань тон юрын юм. Ху-даа руу канюла гэнэ наань шингүүдэй адли юмэн хал-жаа эм оруулдаг. Хуу-дэришэ нүүлһын хөрожо абаад, тусгаар түхээрэлгэ соо шангада. Уданы сэ-бөрлөгдэнэ нүүлһын хөөр-гөн оруулдаг юм. Тэрэной нүүлээр тусгаар сэхээр үб-шэнгэндэ эм уулгажа аса-даг. 25—30 үдэрэй үнгар-һэн хойно үшэнгэн элүүр болоод клиничнээ тариха ошодог байна. Уншэн бо-лоон элбэгтэй бусад үшн-үүдэе мун лэ нимэрхүүгээр аргалдаг юм. Хэдэн араад

«ХУБИЛГАХАЙ ЁНОТОЙ»

Уршанай бурядууд маан-нааа жэжээгүй хайхан зан-шалтай байхан бшуу. Уна бу-зарлаха гэжэ нүүдэдэ тоо-лодог тула уна нанги наар сахилдаг байгаа. Ма-най багада эхэ, эсэгэмнэй голон ула муухай хүнөөгөө үр ухадгтай, бузарлаат гэжэ заабаришадга нэн. Буряа-дай уршанга айдга, тинхэ уршангааа хоо, эрхэ дээр үндэр газаргаар ажануудад гэжэ хэлсэдэг бшэй.

Тэрэ тинхэ бшэ. Тэдээр хэди олон үхэр малаа унал-ха байбашэ, уна гэшмэ бузарлахгүйн тулада тэ-рэннээ хою түбшнэдэг бай-гаа. Тинхэдэ аршан, була-гуудта хандаса тал ондоо байгша нэн. Байгааини үзэхэсэн хайхан газарта бурьян гарамга байхан ар-шанине бузарлаханаа бай-шангай дута нааншэ шорой шохой хайлдагагүй, ариун сэдэр оршон совхондон та-хилдаг, нэгэ илааханшэ мушэр хухалдаггүй, хай-ра гамтайгаар сахилдаг байгаа.

Энээнээе тобишолол хэжэ илдахар бшэ, Элинсэгэ хү-линсэгүүдэй байгааинда амитай юумдөл алдар хандадаг, гол хайханшын дабагдалагүй түхэл шарай-ны гамнадаг байгаа. Энэ сэдхээлээ, үзэл бодолоо, байгааинда дурлаа тэдээр хуи, хубуудтэ дамжуулдаг, сахин хамгаалһынэ захидда байгаа.

Харин бидэ мүнөө хайшан гэшмэ гэшмөөдөг? Түрэл байгааинда, Эхэ-Газараа гэм-нахаа, хайрлахала болшоо бшэ. Байгааинда ямаршэ туһа намэри үзүүжүүгэ аад, тэрэннээ гансал абаха, эд-лэхэе оролдонобди.

Дээдэ-Хажангын сомоной захиргаанһаа бшэн нотагаа турмушуулын, сөбөр бол-хан түлөө оролдоногүй, Модо шудунай үлдэгдэл, бутарһан шэлэй, хүнүүдэй гаргажа халдаг бог шорой энлэ, тэндэ ообо, хүбөө хала-тай байхынэе харахаш. Шор-ой шохойн халдадаг тус-гаар газарнуудтай талманууд дур зогсон соогоо үргэдэ-жэй байдаг.

Ород, Орой-Адаг, Чи-сан хуруунуудтай шорой шохойгоо халдаг газарнуу-дынэ нотагайгаа гудамжа-тай нилнээ байна. Орой-Адагай үр наалин формэе тойроод, шорой халдадаг, районой ажахынуудай бусал-шэ фермүүдтэ шобхөө гаргаха тусгаар талманууд заанда байгаа.

Тинхэдэ ой модон тухай асуудал наанаемнай эгээл эхээр эсөөрөгд. Мүнөө модо бөлгөхгэдэ, обшественэ ан-харха бшэ харин мун түрүүн байгааинда хонилуудгүйгөө оролдоо ёһотойбди. Энлэ намайе зүүбөр ойгохо бөөт гэжэ найдаба. Эхэ-Байгаа-инийн байлг хизааргүй бшэ бшүу. Нэжэ хурагуй нолжаа, ороно ороо наан-най, модон ургама урда-гүй, хубай хошон, малаан уула, халданууд ээнхын, яһан харагдада. Мүнөөшэ тинхэ шахуу болоод байна ха юм.

МҮНГЭНЭЙ ДУТАЛДАБАШЬЕ...

Тарилгын болохоё байхада, гүрэнөө оньһон техникын түлшэ, тоно ажаа бэлдэхэ мүнэнгүй юм, наад тодор боло-но.

Зарим үрнэ саахараар, гурьяаар бшэншэ бараа-лар абатты гэжэ яһаанай комбинатайхид баалана. Тейд Улаан-Удэ хотодо 600—700 түхэртгэй байхан саахарые михалтай комбинат 950 түхэ-рингөөр хүдөөгэйхид хууд-дана.

Тинхэшэ Бүргэ нотагай таряашад, малшад энэ хүн-дэ хушэр болоошэ наа, та-рилгала саг соонь үнэгрэ-гэе, адуу малаа хороодог-гүйгөөр зулаландань гарга-хы оролдоно.

АША БУ МА

Хүндэшэ үблэжээг дабагда гэхэдэ болохол хаа. Хонинэй эдхэ хоол дугалаа. Хооношодойгоо орол-долто эхтэйгээр ажаллана.

Уршанай бурядууд маан-нааа жэжээгүй хайхан зан-шалтай байхан бшуу. Уна бу-зарлаха гэжэ нүүдэдэ тоо-лодог тула уна нанги наар сахилдаг байгаа. Ма-най багада эхэ, эсэгэмнэй голон ула муухай хүнөөгөө үр ухадгтай, бузарлаат гэжэ заабаришадга нэн. Буряа-дай уршанга айдга, тинхэ уршангааа хоо, эрхэ дээр үндэр газаргаар ажануудад гэжэ хэлсэдэг бшэй.

Тэрэ тинхэ бшэ. Тэдээр хэди олон үхэр малаа унал-ха байбашэ, уна гэшмэ бузарлахгүйн тулада тэ-рэннээ хою түбшнэдэг бай-гаа. Тинхэдэ аршан, була-гуудта хандаса тал ондоо байгша нэн. Байгааини үзэхэсэн хайхан газарта бурьян гарамга байхан ар-шанине бузарлаханаа бай-шангай дута нааншэ шорой шохой хайлдагагүй, ариун сэдэр оршон совхондон та-хилдаг, нэгэ илааханшэ мушэр хухалдаггүй, хай-ра гамтайгаар сахилдаг байгаа.

Энээнээе тобишолол хэжэ илдахар бшэ, Элинсэгэ хү-линсэгүүдэй байгааинда амитай юумдөл алдар хандадаг, гол хайханшын дабагдалагүй түхэл шарай-ны гамнадаг байгаа. Энэ сэдхээлээ, үзэл бодолоо, байгааинда дурлаа тэдээр хуи, хубуудтэ дамжуулдаг, сахин хамгаалһынэ захидда байгаа.

Харин бидэ мүнөө хайшан гэшмэ гэшмөөдөг? Түрэл байгааинда, Эхэ-Газараа гэм-нахаа, хайрлахала болшоо бшэ. Байгааинда ямаршэ туһа намэри үзүүжүүгэ аад, тэрэннээ гансал абаха, эд-лэхэе оролдонобди.

Дээдэ-Хажангын сомоной захиргаанһаа бшэн нотагаа турмушуулын, сөбөр бол-хан түлөө оролдоногүй, Модо шудунай үлдэгдэл, бутарһан шэлэй, хүнүүдэй гаргажа халдаг бог шорой энлэ, тэндэ ообо, хүбөө хала-тай байхынэе харахаш. Шор-ой шохойн халдадаг тус-гаар газарнуудтай талманууд дур зогсон соогоо үргэдэ-жэй байдаг.

Ород, Орой-Адаг, Чи-сан хуруунуудтай шорой шохойгоо халдаг газарнуу-дынэ нотагайгаа гудамжа-тай нилнээ байна. Орой-Адагай үр наалин формэе тойроод, шорой халдадаг, районой ажахынуудай бусал-шэ фермүүдтэ шобхөө гаргаха тусгаар талманууд заанда байгаа.

Тинхэдэ ой модон тухай асуудал наанаемнай эгээл эхээр эсөөрөгд. Мүнөө модо бөлгөхгэдэ, обшественэ ан-харха бшэ харин мун түрүүн байгааинда хонилуудгүйгөө оролдоо ёһотойбди. Энлэ намайе зүүбөр ойгохо бөөт гэжэ найдаба. Эхэ-Байгаа-инийн байлг хизааргүй бшэ бшүу. Нэжэ хурагуй нолжаа, ороно ороо наан-най, модон ургама урда-гүй, хубай хошон, малаан уула, халданууд ээнхын, яһан харагдада. Мүнөөшэ тинхэ шахуу болоод байна ха юм.

ЭМХИДХЭЛГҮЙГӨӨР «НАРАМНАЙ ЭРЬХЭГҮЙ»

Уршанай бурядууд маан-нааа жэжээгүй хайхан зан-шалтай байхан бшуу. Уна бу-зарлаха гэжэ нүүдэдэ тоо-лодог тула уна нанги наар сахилдаг байгаа. Ма-най багада эхэ, эсэгэмнэй голон ула муухай хүнөөгөө үр ухадгтай, бузарлаат гэжэ заабаришадга нэн. Буряа-дай уршанга айдга, тинхэ уршангааа хоо, эрхэ дээр үндэр газаргаар ажануудад гэжэ хэлсэдэг бшэй.

Тэрэ тинхэ бшэ. Тэдээр хэди олон үхэр малаа унал-ха байбашэ, уна гэшмэ бузарлахгүйн тулада тэ-рэннээ хою түбшнэдэг бай-гаа. Тинхэдэ аршан, була-гуудта хандаса тал ондоо байгша нэн. Байгааини үзэхэсэн хайхан газарта бурьян гарамга байхан ар-шанине бузарлаханаа бай-шангай дута нааншэ шорой шохой хайлдагагүй, ариун сэдэр оршон совхондон та-хилдаг, нэгэ илааханшэ мушэр хухалдаггүй, хай-ра гамтайгаар сахилдаг байгаа.

Энээнээе тобишолол хэжэ илдахар бшэ, Элинсэгэ хү-линсэгүүдэй байгааинда амитай юумдөл алдар хандадаг, гол хайханшын дабагдалагүй түхэл шарай-ны гамнадаг байгаа. Энэ сэдхээлээ, үзэл бодолоо, байгааинда дурлаа тэдээр хуи, хубуудтэ дамжуулдаг, сахин хамгаалһынэ захидда байгаа.

Харин бидэ мүнөө хайшан гэшмэ гэшмөөдөг? Түрэл байгааинда, Эхэ-Газараа гэм-нахаа, хайрлахала болшоо бшэ. Байгааинда ямаршэ туһа намэри үзүүжүүгэ аад, тэрэннээ гансал абаха, эд-лэхэе оролдонобди.

Дээдэ-Хажангын сомоной захиргаанһаа бшэн нотагаа турмушуулын, сөбөр бол-хан түлөө оролдоногүй, Модо шудунай үлдэгдэл, бутарһан шэлэй, хүнүүдэй гаргажа халдаг бог шорой энлэ, тэндэ ообо, хүбөө хала-тай байхынэе харахаш. Шор-ой шохойн халдадаг тус-гаар газарнуудтай талманууд дур зогсон соогоо үргэдэ-жэй байдаг.

Ород, Орой-Адаг, Чи-сан хуруунуудтай шорой шохойгоо халдаг газарнуу-дынэ нотагайгаа гудамжа-тай нилнээ байна. Орой-Адагай үр наалин формэе тойроод, шорой халдадаг, районой ажахынуудай бусал-шэ фермүүдтэ шобхөө гаргаха тусгаар талманууд заанда байгаа.

Тинхэдэ ой модон тухай асуудал наанаемнай эгээл эхээр эсөөрөгд. Мүнөө модо бөлгөхгэдэ, обшественэ ан-харха бшэ харин мун түрүүн байгааинда хонилуудгүйгөө оролдоо ёһотойбди. Энлэ намайе зүүбөр ойгохо бөөт гэжэ найдаба. Эхэ-Байгаа-инийн байлг хизааргүй бшэ бшүу. Нэжэ хурагуй нолжаа, ороно ороо наан-най, модон ургама урда-гүй, хубай хошон, малаан уула, халданууд ээнхын, яһан харагдада. Мүнөөшэ тинхэ шахуу болоод байна ха юм.

СТАГАЙМНАЙ ХУВУУДАЙ НЭГЭН

Хүн ба үе сар

ХҮНДЭЛҮҮЛЭН ДУРСАГДАХААР

1937 ондо хиргагдсан хархлаг шэргээр тусгайлан ИМАССР-ийн хүтээлээр, лэнхэй тухай хэлэн очирч бичих гээд бэлдэж, тэдний ИКБ-ийг архивийг угуулсныг хүргүүлдэг танилцаж байхдаа, Д. Д. Доржиевийг нэрээр гэрэн бүхэнд дайрагч дадагч хэм. Хори бүрчид хүн юм гэжээ гэж ханахамин, бэш байноо бэлэй.

Мүрдэлгэ, ноурдалдагын үеүүдээр тэрэн хүн тухай онсо хонирхол, хоёрлодон гараан байдаггүй хэн. Тиймээс тэрэн миний хонирхол даанар татаагүй байгаа, тиймээр тэрэн сооноо тэрэн хүний хэн, юун байгаа, ийбэлн тухай мэдэж, уншагчдад хоорээ гэж шиндээ.

Доржиев Дажуу Дансаранович 1929 оной 1937 он болоор Буряад-Монголын АССР-ий Социал-демократич түүрхэн байхан хүн. Тэрэн Алайрай аймагтай Алайдай болоодой дэвсхэр дээрхэй Бурково хууринаа 1901 ондоо түрэн байна. Улаан-Удэ хотын Советэй багшан соо ажанууна байлаа. 1937 оной ноённин 23 даа уулсагддаг, ССР Союзын төлөөлөгчид 1942 даа уулсагддаг гаргагдан байгаа.

Хуруулин хударчин — Ч. Ремхондохи коммерческэй училищин 5 класс дүүргэж, Тусхай мэргэжлгүй байгаа гэдэг архивий документууд гэршлэн.

Намгинийн, Марин Васильевна Доржиева, 1901 ондоо түрөө, Бурково-Союзэй хэрэгүүдэй эрхлэгчээр хүдлэгч байгаа. Хорин холимог шугаартайгууна угтай хоёртой. Тэрэ үеэ тухай — ха хүнүүд «Доржиев орд намгайтай хэн гэдэг, Доржиев орд хоёр хуучуудыг байгаа. Ийм гэж хуучуудын 1925 ондоо, Аюрын 1929 ондоо тэрэ.

Дажуу Дансаранович Доржиев юун гэж гэмнэгдэ юм бэ гэж (угулоно хэрэг хэний абага).

— Итн тагнуулай хүсөөр ИМАССР-ий дэвсхэр дээр тогтоодог байхан совет гэрээнд харша буржуазно-националист, пан-монгол эмхи байгуулагдаа, япон тагнуулай даабаран манай байгууллага харша, хороо хүрч хэн ажал хуучууд хэрхээ гадна парти, правительствын манай хүтээлээрлэгчээр тэрэн, үнэн сэлэ нарын, буцаагдан, 1937 оной октябры ноёрхон Иранууд соо баригдаж, үгч хэрхээ.

Социал-демократич түүрхэнэй Д. Д. Доржиев энэ эмхид Дажуу Дансаранович Доржиев респулицанский промышленная предприятие (ИПВ), хархай комбинат, шээл, хирписын заводуудта зориота хороо хүрхлэгч бүлгүүд байгуулагдаа. Тэрэнэй хүтээлээр дор Хорин, Зэдын, Түхэнэй районуудта тэдэнэй филиалууд хэн болгодог.

ИМАССР-ий Мухар-Шэбэрэй, Агын аймагуудта 1931 — 1933 онуудта ногдоргч байгуулагдаа буйлаан бэлдэгч. Тэрэ Монголын сэргээ министр байхан Дэмидэй холбоо тогтоогоо. Тэрэнэй гадна Москвада байдаг итн аттаме болон япон алай айн ноёд хоно аймугуудай, ший сайд ОТТО гэршдэгэй

Дорло-Наймаа жэлэй турш соо ИМАССР-ий Социал-демократич түүрхэнэй Дажуу Дансаранович Доржиев эмхид таниха хүнүүд мүнөө тон хомор болохой байгаа. Тэрэнэй тухайлха байхан нэгэ гэрш (нэрлэхгүйе гуйгаа хэн) нигэж хөөршээ.

— Дажуу Доржиев эрхтэй гэрэн ноёдэй, түүхээрэн хара шарайтай, дундуур аад, хүдэр, Гайдар шэнтэй бөтэй хүн хэн. Харамна байхдаа, айхатбар тургэн илээн хүн бэлэй. Зариман хууна хар гэлсэдэг хэн даа. Зүйтэй нэрлээн гэршээ? Харин Намгинийн Хорин эрхээрлэгчээр гаралан, бирагшгүй гэршээр байхан тухай. Тэрэ үеэ алай ноёд хоно аймугуудай, литература, хэлэнэй талаар

Урда аймугуудай хүбүүд түрүүлдэг байгаа даа. Алайрай районий Бурково хууринаа 1911 ондоо түрэн О. А. Борисов нигэж хөөршээ.

— Би тэрэнэй эсгээ Дансаран гэжээ мэдэж хэн. Нэгэ хууринаа ханаа мэдэж, танилцаа бээдэй. Угтэй айл хэн, 3 хуучууд, 1 босогатай байгаа. Басгага гэршнээ гээд хэн хэн. Тийм гээд Данца, Дамил, Дажуу болоно. Хуучуудын байл хургуулдаг болоно шалаа. Гүй ёстой. Дажууны Хүтээлтэй наймаашанар хүдлэгч гэлсгээ хэн. Тэрэ коммерческэй училищиндаа хуржа байхан үеэ байгаа ха. Хуучууд тэрэ ноён болоод яваа. Өөрөөр хэзэ бэрх хүн байгаа бэш аал даа. Эмхидхээ та лаараа бэрхэл юм гэлсгээ хэн.

Мүн лэ тэндэ 1913 ондоо түрэн А. А. Борисова: — Би тэдэнэй хэзэ байнаар мэдэхгүй даа. Бага даа гэжээ гээдэй. «Бурканыш» гэж колхоз байхан юм. Нэгтэй тэндэ хэзэ байнаар болоо. Дажуу Доржиев тэндэ эрх, ашаанай машина бэлдэж гэжэ зочой хөөрч, бэлдэж байнаар ханаа даа. Дажуу эх барилга ялаа гээ хэн. Дамил ахан эр-түүр хана бараан байха. Дажууны хара хэн. Түхэрэн ноуртай, хара хүн хэн, Дундуур бөтэй. Бөөл шүү дарган. Зангаар хэн хүн гэлсэдэг хэн. Хоном хойно намгайтай Улаан-Удэе уулахан хүн. Хуучуудын байлаа гэж хэн. Намгинийн Урхандаа байдаг гэж гээд хэн гү гэж наанаа. Манайхын тэдэнэй абадаг байгаа даа. Оронон хүнүүдэй ялаа ханаа байнаар угтажа абаад, эдэлүүлдэг, ундаагууд даа гаргаа гэлсгээ хэн. Мундэ тэдэн ханаа юм — дуулааше, хараашгүйюм.

Энэ хүндхөө гадна Алайрай хэдэн хүнүүдэй дугаарласа юм. Тэд үлүү ндоо юума нэмээ хэрхээ хуучууд ушааргүй. Уншагштай фото-зургачид гээд гээд хэн гү гэж наанаа. Манайхын тэдэнэй абадаг байгаа даа. Оронон хүнүүдэй ялаа ханаа байнаар угтажа абаад, эдэлүүлдэг, ундаагууд даа гаргаа гэлсгээ хэн. Мундэ тэдэн ханаа юм — дуулааше, хараашгүйюм.

Энэ хүндхөө гадна Алайрай хэдэн хүнүүдэй дугаарласа юм. Тэд үлүү ндоо юума нэмээ хэрхээ хуучууд ушааргүй. Уншагштай фото-зургачид гээд гээд хэн гү гэж наанаа. Манайхын тэдэнэй абадаг байгаа даа. Оронон хүнүүдэй ялаа ханаа байнаар угтажа абаад, эдэлүүлдэг, ундаагууд даа гаргаа гэлсгээ хэн. Мундэ тэдэн ханаа юм — дуулааше, хараашгүйюм.

Энэ хүндхөө гадна Алайрай хэдэн хүнүүдэй дугаарласа юм. Тэд үлүү ндоо юума нэмээ хэрхээ хуучууд ушааргүй. Уншагштай фото-зургачид гээд гээд хэн гү гэж наанаа. Манайхын тэдэнэй абадаг байгаа даа. Оронон хүнүүдэй ялаа ханаа байнаар угтажа абаад, эдэлүүлдэг, ундаагууд даа гаргаа гэлсгээ хэн. Мундэ тэдэн ханаа юм — дуулааше, хараашгүйюм.

НАНАЙНЬ ХЭРЭГ

Дагба Ринчновэй зоёхой ажал тухай

Аглаг байхан Агын нэмжээ тала дайдаар уран бэлтгэй, ухаан түгээлэр, гарга дүйтэй, долбоолтой домтой он олон даа. Тэдшөр нотогч тухаа, нармай тэюун найман эсгээс сүрхүүлэж ябайхан.

Дагба Ринчновэй Ринчнов тэдэнэй түрүү эргээд жагсанхай. Яара наанаагайга бобоо алжажа ябайхан нухары өнрүг соо таниха, мэдэхгүй юн үеөн байха.

Хара баганаа хонгөө хоолойтой, хоншонгушаа жорхой, хээн хэрэгтэй хэмүүг үсэд нэгтүүр Дагба Ринчновийн худалдмалынхоо өхлэй дунда мүнөө ябана. Алар 1954 ондоо Алынгаа багшанарай хуруулин дүүргэхдэн, хүржэм дундай талаар бэлгэ шадабариа харуулаа өхилэн хуучууе тэндэн багшар улаанон юм.

— Дагба, багшанараймаа зүблөөн шамайнд эгээд аналдаа абага гэж шиндхээ. Амангата хүсээдэй — гээд уншигчин директор Борис Львович Лига амаршалаа бэлэй.

Тэрэ гэршнээ хойшо Дагба хаба шадабариа мүнөөнхө горитхойн хэрэг бүтээгчээ. Округ соогоо яаа болотор урлаха бүтээх талаар тэрэнэй хүсээ хүнүүд хомор байхан байха. Үнхээрөө эрх хүржэмшэн болохоноо хангуугаа шүдлэг зоёхоо, аялга найруулаха, зургаа нилхээ, эсхээ, дархалха бэлгэ шадабаринуудын тодорхой өхилээ.

Найр наадан, харалга үзэхээлэнүүд Дагба Ринчновийн хабардалгагүйгөөр үнхээрүүг юм. Иногай болон бусадын авторнуудын шүлгүүд дээр аялга зоёхойн дуунуудын хото, хүдөөгэй хлүү, оронгуудай гайсангууддаа Кремлин эхэй. Ордоной селэн хурэн ханихалдаа, зоной омогорхол тангайг яаа бэлэй?

Д. Ринчновэй дуунууды оройн элгээ дүүсдэг нэгтэй бэшэ Глехасарын байдаг. СССР-эй ардагй артист Глехасар Лихнович Дагбын дууе хангуураа, сэдхэлээ ханадаг байхан юм. Өөрөөшө шүлэг зоёхоод, аялгын найруулаха, хорхойтой хоолойгоор Дагбын ханхинуудад, иногай зоной шөхөн шэмэглэгдэдэг, зурхчининь талардаг гэршээ.

Д. Ринчновэй шүлгүүд бүрчид, орд хуучин дээр гэгээ болон журналуудай худалдануудтаа холо хэлэгдэн, Улаан-Удэ хотодоо «Талын булаг» гэгэн гаргатай ном барлагданхай.

Алынгаа багшанарай хуруулинда ажаллаха үе соогоо али тухай олон шабнартаа эрлэм бэлгээ дамжуулаа гэшээ? Тэдэнэй округногч ноугауудай хуруулиндуудар, соёлой гуламтуудар амжалтайгайгаар ажаллаха байхай. Иногагтаа мэдээ болон композиторуд В. Балынникмаев, Б. Багданашев, О. Тангата, Н. Дангаронова ба бусад багшангаа бэлгэе баруушлан багал нэрэгэй соёлой нууд болохой.

Дагба Ринчновэй ирагуу байхан дуунууд түрэн ногаата, түрүү хүнүүдэй, эерхч сэдхээд, инаг дуандаа зориулагдан байла.

Мүн тинхээ үхибүүдэй, үлгэр домогой, хошон зугаатань дуунууд үсөөн бэш найруулагданхай.

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

БЭН ГҮҮ?

ССШ-да үхибүүд ямар байдагтай гээд «Восток глоб» гэгээд уншигчдаа дуулгаба. 5 секунда болоод л мундичаллаа хуруулиндуудта болж байхан хэсхэлүүлдэг бэлгэе хуруулиндуудтаа дуулгаба. 30 секунда болоход, угтэй адуу бүлээ үхибүүн үрэн, 34 секундын үнхрээ бүрчид хуруулиндууд болж байсан. Архив уугаад, гэмтэ ябадаг гаргана.

Гам хайраггүйгөөр ханда. Наанаан, сохонлоон бэ болж, үдэр бүр 3 үхибүүн нааа барлаа.

Үдэр бүр 30 үхибүүн буудуулаха шахартаа. Үдэр бүр 63 үхибүүн Варагай, шие болончгүй нүшнээ. Ийбэлн болончгүй үдэр бүр 101 үхибүүн үнхэн. Үдэр бүр хэзид 1,5 килограммаа хэзэ бэш шүүрлэгтэй 145 үхибүүн түрэн. Үдэр бүр 400 үхибүүн сифилис гү, али го.

ХАЙРАТАЙ ДАА...

УНШАА, ДУУЛАА

ХҮҮГЭДЭЙ ЕХЭ НААДЫЕ УГТУУЛАН

Бүхэдэлхийн монгол угсаата аравдугаар хүүгэдэй гургуушын Ехэ нааданд бэлдэхэл үрнөөр аюулагдана байна. Ехэ нааданай уласхооринд эмхидхэйлэй комитетэй ээлжээтэ засаган Монголой

Улаан-Баатарай хүүгэдэй эмхидхэйлэй хүүгэдэй гургуушын бэлдэхэл үрнөөр аюулагдана байна. Ехэ нааданай уласхооринд эмхидхэйлэй комитетэй ээлжээтэ засаган Монголой

ХОНИН ХҮГШӨӨ

Могойтын районий Зугаалай нотатга үндэр наһатай нууц олоо ажабуудад. Тэгэний нэгэн 88 наһатай Жэгмэдэй Намсалма хүшөө. Энэ агбай хаанта засагые эрхараан, хамтын асаахые эрхилэлсэһэн, дайн дажарай үедэ даараха, үлдэхые үзэһэн оуухы наһаа бүтэдн түүлэ оролдохоор энэ хүрэнэ яаһан хүн. Энэ сула, ухаагар һонор, хошонгууша хүшөө, үгэр наһанайгаа намтарые һай Агын телевиденид хооронж харашадыг эхэр һонруулаа. Залууданг эхэ, эсэһиень һондартан байн гэжэ сулжэрхөөд, зөөрн зооһиень хамтажархиан байгаа.

A tempo, molto cantabile III

Дүрбэн тарни
Ваз-ра-гу-ру-ру пад-на-сид-бу

ХЕЛГЫН ГОЛДО УНШАЛГА, ТАХИЛГА БОЛОБО

Шетын областин Хелгын районий Шэлэ һууринда оноо удхатай үйлэ хэрэг байхан болобо. Энэдхэгһөө ерһөн Ешо-Лодой ринбуушэ түрүүчэй Хэжэньгын дасанай өмүг ламанар, хубагаруд амгалан байдалай хурал үнгэргэбэ. Хуралай үедэ 108 зула бадаруулагдана, суглархан

зонгонхид энэ хуралда олоороо хабаадаа. Мүн тинхэдэ Ешо-Лодой ринбуушэе угталсаан Хелгын районий гуулаа Нагасвай хубингаа талһаа 10 мянган түхээр мүнэг үргэжэ тэһиһиний дэмбэрэлтэй. Уадаахи удэрнэй ринбуушэ ламын хабаадалгатайгаар

ХАЛУУН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯР

Хошуун-Үзүүрэй дунда һургуулида бэлгэ ехэтэй багшанар аһалал олон юм. Тэдэн соо математикын багша Екатерина Гомбоевна Балжиннимаева онсо илгарна. Энэ һуралсалай жэлдэ «Бурадай табьлата багша» гэһэн хүндэт нэрэ зэргэ тэрэндэ олгодоо. Дэмбэ ралтэ энэ хэрэг Екатерина Гомбоевнай гансал өөрийн хубин бэш, һургуулин бүхэ багшанарта хабаатай үйлэ хэрэг гөһн шиндхээрй адгалан юм.

сад хүндэт айшад божоо хабаадалсаа. Энэ удашы һургуулин директор З. Л. Цыдымшир гэжэ, табьлата багшын ажалын намтар сугларашалта хөөржэ үгөө. Энэ багша олохон жэлдэ математикын хэһээл үнгэрэхэдөө өөрийн ехэ дүй дүршлэтэй болобо, зоохомы ёһоний методико эрхилнэ. Педагогическа жэһээтэ акадэмига түүлэ Екатерина Гомбоевна «Багша-методист» гэжэ нэрэ зэргэ хүртэнхэй юм. Багшынга багиз улам бүрн хүтөөнэ, Екатерина Гомбоевна һурагшадайгаа мэдэсые улам гүнзэгүүрүүлн зооһиень дэдын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ байһы сугларашад эгнээлгээтэ мэдүүлэ.

Уншаа, дуулаа нэн гүт?

Инаг дуран, үнэ сэн, политикаһаа дутууһаар хун түрэлтэй анхарал толгойн сааза гүхэй асуудал татадаг гэжэ ха гэжэ наһахаар, Тэрэ байха ёһотой гү, али үгы гү гээд арасагдаа ябадал отго замхалагүй. Гадна толгойн сааза гүйсэдхэгшын мэрэгэлтэ хэрэгтэй гү, али үгы гү? Тэрэл зуура элдэб сагта, үеүүдтэ толгойн сааза гүйсэдхэгшын элдэб арганууд зохиёдоһон байха юм. Энээн тухай тэмдэглэлүүдөө уншагшадтаа дуралханаади.

ТОБШОХОНООР

Х. Намсаревай нэрэмжэтэ Бураад драмын академическэ театр соо Росси габьлата артистка, Бураад Республицын драмын артистка Клавдия Шулуновагай зохиёхы акадэми 35 жэлэй ойн багтаа зориулагдан удэш эмхидхэгдэжэ, «Байгал» ансамблин сууга дүшан олон дуунууды бэлдэлэбэ. Б. Цырендэшевэй «Сэлэнгэ», А. Андреевэй «Эжэньгэй түрөөн нотатга» гоһн дуунууды, ород ардай хуёуо зугаатай дуунууды Клавдия Доржиевна гөбөр дуулаа.

ДВС
фриджда

Эмхи имэ зүйл дурадхана:
—һайн шанартай американ «Маккормик» спирт хямда сэнгээр (партийн хэмжүүрһээ дулдыдаха)
—концентрированнэ һү (нэгэ баанхань 780 түхэригтэ)

Телефонууд: 4-06-30, 6-19-21, 6-17-93,

Монгол композитор Наранбаатарай хүтэлбэрлэдэг яг дээр наадаг бүлэгэй дуунууд ололоо найшаагдаба. Хормейстер, Бураад Республицын габьлата артистка Светлана Багэевагай хүсэл оролдолтыг тэмдэглэхээр, «Байгал» ансамблин хүтэмэй талаар хүтэлбэрлэгшэ, композитор П. Н. Дампиранов энэ ансамблин бүлэгэй шэжэ программа бэлдэлгэдэ ехон хубитала оруулаасаа.

БАДМАСАМБААВЫН ТАРНИ

Энэдхэгэй ехэ бандида Саида Рашиди болон Паргадшагүй шидэтэ Бадмасамбаавые залада, Цогто Самьяа хийдэ Цугаараа бүтээн байлаа. Гурбан ехэ хэлтэһиһөөрөө Оорын хэлые эрхилмээ, Уулжэ шажан дэлгэрүүлэ Буримусон дэлгэбэ.

БАДМАСАМБААВЫН ТАРНИ

Энэдхэгэй ехэ бандида Саида Рашиди болон Паргадшагүй шидэтэ Бадмасамбаавые залада, Цогто Самьяа хийдэ Цугаараа бүтээн байлаа. Гурбан ехэ хэлтэһиһөөрөө Оорын хэлые эрхилмээ, Уулжэ шажан дэлгэрүүлэ Буримусон дэлгэбэ.

Редактор
Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ
РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ-
И ДАШЕЕВА Г. Х., ДОН-
ДОГОН Ц. Ц., ЖИГИТОВ
Б.М. Ж. (харуулсалгата сек-
ретарь), НИМАЕВ П. И.
(редакторай орлогшо), ОЧИ-
РОВ С. Д., РИНЧИНОВ
С. Д. (редакторай орлогшо),
ТОКТОХОВА В. Э.

Эмхидхэн байгуулагшад — Бураад Республицын Верховно Совет, Бураад Республицын Министруудэй Совет Бүгэдэ бурядай үндэһэн соёлой эблэл болон редакциин ажалша коллектив.

Редакциин телефонууд: редакторай — 2-50-96, приемный — 2-54-54, редакторай орлогшорой — 2-64-08, 2-62-62, харуулсалгата секретарий — 2-50-52, секретарийдай — 2-68-76, талһагууд: интнэй-политическэ — 2-55-97 (даагшан), 2-61-35, 2-56-23, социаль-экономическа — 2-64-36 (даагшан), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соёлой эрмэжэй болон һургуулинуудай — 2-60-21 (даагшан), 2-57-63; олонингит түдхэмлэһэн ба мэдээлэл — 2-54-93 (даагшан), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын — 2-60-91; корректуриулгэй — 2-33-61, хэб. лэлдэ бэлдэгшэй — 2-35-95. Манай корреспондентууд: Агинскда — 3-42-19, Закаменскда — 30-61. Бураад Республицын Министруудэй Советэй хэблэлэй телефонууд: директор — 2-49-94, бухгалтер — 2-23-67, вахта — 2-56-62.

Газета хэблэлэй 2 хууданһаа хэмжээтэй. Индеес 50901. Хэһэр 6.363. Стереотипна гүшаагдаһан саг. 19.10.

Бураад Республицын республиканскэ типографияда хэблэгдэ. Перекторайн телефон: 2-40-45. Мүн 69-дэһа номертойгоор бүрэл хэблэ абтанхай.

Хабарай тарилга-94

1921 оной декабри 21-һээр габар

Хабарай тарилга-94

Хабарай тарилга-94